

Владимир Стојнић

ФОТОАЛБУМ

ФОТОГРАФИЈА БР. 1

Летњи дан. Година 1965. Источни Берлин.
Почела је школа и после првог дана ми
играмо фудбал у заједничком дворишту.

Они далекосежнији слуте јесен. Они што
пролазе и не додају залуталу лопту.
Сеновито је и сиво у заклоњеном дворишту.

Фотографише нас мој отац који стоји
тик поред терена и смета. На тој фотографији
моја је нога подигнута над лоптом.

Сви ишчекују тај ударац, то спуштање.
Он је шкљоцнуо у том тренутку.
Не знамо ни он ни ја да у исто време

иза прозора зграде који се види
у горњем левом углу фотографије
тихо издише Johannes Bobrowski.

Са зеленом стакленом чашом на столу.
Непрочитани *Die Welt* који се расуо
по прањавом тепиху у замраченој соби.

Не знамо ни он ни ја да ћу кроз двадесет година, ту на улици која се види у перспективи фотографије умирати од *speedball*-а у венама

мојих осушних наркоманских руку.
И не знамо ко ће све чачкати зубе костима остављеним на зиду који ће проћи као овај дан.

Не знамо ни он ни ја, а он би сигурно већ требало да зна, да ће нас наше жеље ускоро претворити у робове. Веома ускоро.

Коначно не знамо ни да ће лопта ударити у стативу и одбити се до његових ногу.
Не знамо ми ништа, у ствари.

ФОТОГРАФИЈА БР. 5

25. септембар 1999. године. 10 сати пре подне.
Кућа на обронцима северне Калифорније. Изнутра светла од сунца, чији зраци продиру кроз велике

прозоре и падају на беле зидове. Са луксузним и извештаченим намештајем, пресвученим кожом у бојама и распореду шара леопардовог крзна.

Фотограф *Penthous*-а је, испробавајући фокус, у предсобљу, усликао Darell-а. На тој фотографији Darell носи уску белу мајицу, фотографисан је

горњи део његовог тела. То се не може видети, али испод струка он је го и у том тренутку руком прелази по уду који постаје крут. Не зна да је

фотографисан. Sprema се да уђе у собу чији се део види преко његовог десног рамена, у средишњем делу фотографије. Sprema се да уради

сцену. Да нема белих зидова, у тој соби би се видео тим шминкера и различитих коректора како дотерује колегиницу *Angel Cummings*.

Загледани у кожу боје бронзе, између осталог, они проверавају да ли је пропуштена нека залутала длачица на њеном издепилираном телу. Зна се, јер сценарио

тако каже, да ће се радити орално, вагинално и анално. *Full house*, како се то у индустрији обично каже. Али не зна се да резултати Darell-овог

лекарског прегледа не касне због споре администрације Института за бактериолошку анализу Л. А. Не зна се ни да ће Angel умирати прекривена пегама тачно годину дана

након настанка ове фотографије. Не знају то ни хиљаде конзумената који ће филм *Анални прелаз* куповати у радњама широм Америке. Али у том

тренутку, у тренутку фотографисања, Angel је још увек сигурна и здрава. У том тренутку она ће живети вечно. С друге стране зида.

ФОТОГРАФИЈА БР. 9

Палата *Алхамбра* у Гранади, на југу Шпаније. *Црвена Палаиша*. На полеђини фотографије пише: *лејто '82*. Дело анонимног туристе. То четвртасто

и тромо утврђење у првом плану је *Алказаба*, обасјано залазећим сунцем с једне стране. Дан се завршава лењо и успорено. Црвена

глина ће ускоро пасти у таму. И ништа се више неће знати. Онда ће се зачути шкрипање костију доле у темељима. Шпанске лобање, маварске

подлактице. Негде међу њима, најмелодичније ће звечати десна шака *Ибн Насера*. Шака која је додирнула прву циглу Алхамбре. Анонимни

туриста који је фотографисао не зна да ће се те ноћи арабеске са унутрашње стране високих зидина премештати и укрштати. Не зна ни да ће, негде пред

зору, Алхамбра, на неколико тренутака, поново постати хришћански бела. Када сунце почне да се појављује иза хладног планинског венца *Sierra*

Nevada, који се види у другом плану фотографије, и када звук звона из црквеног звоника развеје крпе јутарње магле што лелуја доле међу стубовима,

све ће бити исто као што је и било. Вековима. Једино је та бела тачкица на источном зиду четвртасте грађевине наговештај и почетак

онога што ће донети ноћ. Ту белину можете видети ако се мало боље загледате на правом месту у ову фотографију непознатог туристе.

ФОТОГРАФИЈА БР. 10

На конкурс у организацији одбора за културу скупштине Париза са темом *Најлепша фотографија мог града* пристигло је мало радова. Победила

је фотографија која приказује Тријумфалну капију искоса, онако како се види из парка *Монсеаи*. На фотографији се у подножју капије види колона

људи у ходу. Образложење жирија се ослањало на везу богате париске историје оличене у монументалним грађевинама и живог париског

духа који симболизује људска врева. Уз скромну новчану награду за аутора, фотографија је одштампана у великом формату

и постављена на билборде широм града. Иако свакодневно гледајући у билборд, ниједан Парижанин није приметио малу жену у црном

капуту, утопљену у масу људи под капијом. Знатним увеличавањем призора са билборда постало би видљиво испупчење на месту џепа

њеног капута. Нешто веће од оног које би
проузроковала рука у џепу. Нико од пролазника
који легитимно гледају билборд на путу ка кући

не зна да је та жена, у том тренутку, осетила
слободу. По први пут. Убрзаног корака, стежући
руком *Smith & Wesson 340PD* у џепу капута.

Има једна кућа у 14. арондисману која чека на
њу. Кућа у *Rue Fermat*. Број 48. Привлачи је као
магнет. Више је не боле ни велике модрице на

њеном мршавом телу. Модрице које се дуже
задржавају на жилавом телу. На телу које пати.
Али она је окренула нови лист. Једном заувек.

14. арондисман. *Rue Fermat*. Број 48. Она стиже.
У руци стеже слободу. На повратку с посла
расејани Парижани гледају билборд. Али је не виде.

ФОТОГРАФИЈА БР. 12

Од нас четворице који се видимо на
овој фотографији, ја сам други слева.
Знам да су приказане четири идентичне

људске физиономије обучене у сребрнаста
заштитна одела са скафандерима преко
глава, али верујте ми, ја сам други слева.

Ја сам први умро. Михаил, који стоји скроз
на десној страни, наслоњен је на лопату,
ми остали смо их одложили када нас је

фоторепортер позвао да се наместимо
за сликање. У позадини се види празан
хоризонт. Да свуда око нас и иза нас нема

гомилица сивкастог пепела, рекло би се
да стојимо у потпуно празном простору.
Неком филмском студију или у сивој кутији

ничега. Ја сам други слева и први сам умро.
Фотографија је објављена у издању *Правде*
од 1. маја 1986. године. Тачно пет дана

после несреће. Изнад ње је стајао наслов
Ударници у кријичном иренуику. Ја сам први
умро. Алексеј стоји у средини, до мене.

Једном ми је рекао да се сећа тренутка када
му је жена рекла да има лепе руке. Познајем
га годинама, као и осталу двојицу и то је све

што сада могу о њему рећи. Олег који стоји
до Михаила вози зелену ладу. Михаилу је ћерка
била тешко болесна прошле године. И то је све.

А познајем их готово читав живот. Сву тројицу.
Ја сам други слева. Први сам умро. Сви смо исти
на слици. У заштитним оделима и скафандерима.